

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ
КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА

Циклова комісія з педагогічної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б.Жильцов

2015 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЛОГІЯ СПІЛКУВАННЯ

галузі знань 0102 Культура
спеціальності 5.02010201 Бібліотечна справа

Київ
2015 рік

Робоча програма «Психологія спілкування» для студентів галузі знань 0102 Культура, спеціальності 5.02010201 Бібліотечна справа

Розробник: Винар Валентина Іванівна, викладач циклової комісії з педагогічної освіти Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії викладачів психолого-педагогічних дисциплін

Протокол від «25» серпня 2015 р. № 1

Голова циклової комісії Артюх Л.Л.

Розподіл годин звірено з робочим нагальним планом, структура типова

Заступник директора

з навчальної роботи

 (С.І. Дем'яненко)

Заступник директора

з навчально-методичної роботи

 (З.Л. Гейхман)

Схвалено Методичною радою Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол від від «31» серпня 2015 року №

“ 31 ” серпня 2015 року

 (М.В. Братко)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів 1	Галузь знань 0102 Культура	Нормативна
	Спеціальність 5.02010201 Бібліотечна справа	
Змістових модулів – 1		Рік підготовки
		3-й
Загальна кількість годин - 36		Семестр
		5-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1,4 самостійної роботи студента – 1,1	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «молодший спеціаліст»	Лекції
		2 год.
		Семінарські
		2 год.
		Практичні
		10 год.
		Модульний контроль
		2 год.
		Індивідуальні заняття
		4 год.
Самостійна робота		
16 год.		
Вид контролю: залік		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Вивчення навчального матеріалу з дисципліни «Психологія спілкування», передбачає підвищення професійної компетентності студентів, розширення, систематизації та закріплення набутих знань з психології спілкування, що сприятиме ефективній самореалізації студентів, як фахівців.

Мета курсу: засвоєння студентами основних теоретичних підходів до вивчення проблем комунікації та спілкування, формування навичок аналізу смислів та змісту комунікаційних актів, навиків розпізнання невербальної сигналізації та емоцій співбесідника, навичок збереження комунікативної рівноваги та ефективності комунікації.

Завдання: оволодіння та подальше вільне оперування професійною термінологією, використовуваною в даній сфері практичної діяльності; розкриття взаємозв'язків міжособистісного спілкування з іншими формами комунікативних процесів; формування у студентів навичок аналізу смислів за змісту повідомлень та діалогів у комунікативних актах.

Студент повинен мати такі предметні компетенції:

- використання професійної термінології, що існує в даній сфері;
- розуміння синонімічної термінології у суміжних сферах, що описують комунікативні процеси та їх складові;
- усвідомлення особливостей вербального та невербального спілкування;
- розуміння особливостей міміки, жестів, рухів, пози та здатність їх інтерпретувати;
- уміння переводити інформацію в іншу знакову систему;
- усвідомлення смислів та змістів окремих комунікативних актів;
- розуміння характеристику складових ефективною комунікації.
- можливість застосовування теоретичних знань з психології спілкування у повсякденному житті, створюючи умови, які забезпечують успіх професійної діяльності;
- уміння спостерігати, аналізувати, узагальнювати та систематизувати психологічні особливості спілкування, об'єктивно оцінювати поведінку та соціальні дії суб'єктів;
- здатність формувати в собі позитивні риси особистості та поведінки;
- вміння самостійно працювати з науковою літературою.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Вступ до психології спілкування

Тема 1. Предмет психології спілкування.

Тема 2. Комунікація та спілкування. Бар'єри у спілкуванні.

Тема 3. Вербальні засоби спілкування

Тема 4. Невербальні засоби спілкування.

Тема 5. Ефективне спілкування, шляхи та способи досягнення

Тема 6. Конфліктні ситуації в процесі спілкування та шляхи їх подолання.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	усього	у тому числі					
		лекції	сем.	пр.	пк	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	
Змістовий модуль 1. Вступ до психології спілкування.							
Тема 1. Предмет психології спілкування	7	2	2				3
Тема 2. Комунікація та спілкування. Бар'єри у спілкуванні.	5			2			3
Тема 3. Вербальні засоби спілкування	6			2		2	2
Тема 4. Невербальні засоби спілкування.	4			2			2
Тема 5. Ефективне спілкування, шляхи та способи досягнення	5			2			3
Тема 6. Конфліктні ситуацій в процесі спілкування та шляхи їх подолання.	7			2		2	3
Модульна контрольна робота 1.	2				2		
Разом за змістовим модулем 1	36	2	2	10	2	4	16
Усього годин	36	2	2	10	2	4	16

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Предмет психології спілкування	2
	Разом	2

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Комунікація та спілкування. Бар'єри у спілкуванні.	2
2	Вербальні засоби спілкування	2
3	Невербальні засоби спілкування.	2
4	Ефективне спілкування, шляхи та способи досягнення	2
5	Конфліктні ситуацій в процесі спілкування та шляхи їх подолання.	2
	Разом	10

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Предмет психології спілкування	3
2	Комунікація та спілкування. Бар'єри у спілкуванні.	3
3	Вербальні засоби спілкування	2
4	Невербальні засоби спілкування.	2
5	Ефективне спілкування, шляхи та способи досягнення	3
6	Конфліктні ситуацій в процесі спілкування та шляхи їх подолання.	3
	Разом	16

8. Навчально-методична карта дисципліни «Психологія спілкування».

Разом: 36 год, лекції – 2 год, семінарські заняття – 2 год, практичні заняття – 10 год, індивідуальна робота – 4 год., модульний контроль - 2 год., самостійна робота – 16 год.

Тиждень						
Модулі	Змістовий модуль І.					
Назва модуля	Вступ до психології спілкування.					
Лекції	1	2	3	4	5	6
Дати						
Теми лекцій	Предмет психології спілкування.	Комунікація та спілкування. Бар'єри у спілкуванні.	Вербальні засоби спілкування	Невербальні засоби спілкування.	Ефективне спілкування, шляхи та способи досягнення	Конфліктні ситуації в процесі спілкування та шляхи їх подолання.
Теми семінарських занять	Предмет психології спілкування.					
Теми практичних занять		Комунікація та спілкування. Бар'єри у спілкуванні.	Вербальні засоби спілкування	Невербальні засоби спілкування.	Ефективне спілкування, шляхи та способи досягнення	Конфліктні ситуації в процесі спілкування та шляхи їх подолання.
Самостійна робота	Табл. 7					
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1					
Підсумковий контроль	Залік					

9. Методи контролю

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.

Методи письмового контролю: письмове тестування, ведення таблиці, модульна контрольна робота.

Методи самоконтролю: самооцінка, самоаналіз.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Вид роботи	максимальна кількість балів за один вид роботи	обов'язкова кількість виконаних завдань за курс	максимальна кількість балів за всі види роботи
1. Відвідування лекцій	1	2	1
2. Відвідування семінарів	1	2	1
3. Відвідування практичних	1	10	5
4. Виконання завдання для самостійної роботи	5	6	30
5. Робота на семінарському (доповідь, виступ, повідомлення, участь в дискусії) занятті	10	1	10
6. Робота на практичному занятті	10	5	50
6 Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25
Всього			122
Залік Коефіцієнт	1,22		

11. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ схематична наочність;
- ✓ електронний психологічний інструментарій;
- ✓ збірка психологічних завдань.

13. Очікувані результати.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти зможуть:

- застосовувати теоретичні знання з психології спілкування у повсякденному житті, створюючи умови, які забезпечують успіх професійної діяльності;
- аналізувати інформацію вербального та невербального спілкування;
- розпізнавати та інтерпретувати особливості міміки, жестів, рухів, пози тіла;
- переводити отриману інформацію в іншу знакову систему;
- спостерігати, аналізувати, узагальнювати та систематизувати психологічні особливості спілкування, об'єктивно оцінювати поведінку та соціальні дії суб'єктів;
- аналізувати характеристику складових ефективної комунікації;
- розпізнавати взаємозв'язки міжособистісного спілкування з іншими формами комунікативних процесів;
- аналізувати смисли змісту повідомлень та діалогів у комунікативних актах;
- володіти та вільно оперувати професійною термінологією, використовувати її в даній сфері практичної діяльності.

14. Рекомендована література

Базова:

1. Андреева Г.М. Социальная психология / Г.М. Андреева. – М.: Аспект Пресс, 2001. - 384 с.
2. Бодалев А.А. Психология общения А.А. Бодалев. – М.: Изд.-во «Институт практической психологии», Воронеж: НПО «МОДЭК», 1996. – 256 с.
3. Ильин Е.П. Психология общения и межличностных отношений / Е.П. Ильин. – СПб.: Питер, 2009. — 576 с.
4. Леонтьев А.А. Психология общения / А.А. Леонтьев. — 2 е изд., испр. и доп. — М.: Смысл, 1997. — 365 с.
5. Семиченко В. А. Психология общения [Текст] : Модульный курс (лекции, практ. занятия, задания для самостоят. работы) для преподавателей и студентов / В. А. Семиченко. - К. : Магістр-S, 1998. - 152 с.
6. Філоненко М.М. Психологія спілкування : Підруч. для вищ. навч. закл./ М.М.Філоненко. - К.: Центр учбової літератури, 2008.-224 с.

Допоміжна:

1. Богомолова, Н. Н. Массовая коммуникация и общение [Текст.] / Н.Н.Богомолова. М. : Знание, 1988. - 78 с.
2. Вердербер Р . Психология общения, Р. Вердербе,К. Вердербер -. СПб.: Прайм-Еврознак, 2003 - 320 с.
3. Горелов И.Н. Невербальные компоненты коммуникации / И.Н.Горелов. – М., 2009. – 112 с.
4. Доценко Е.М. Психология манипуляции : феномены, механизмы и защита. / Е.М. Доценко – М.: ЧеРо, Издательство МГУ, 1997. - 344 с.
5. Берн Эрик Игры, в которые играют люди. Люди, которые играют в игры / Э. Берн. – Минск, 2003., 576 с.
6. Крогиус Н.В. Познание людьми друг друга в конфликтной деятельности / Н.В.. Крогиус Л., 1980. – 415 с.
7. Кроник А.А. В главных ролях: вы, мы, он, ты, я. / А.А. Кроник, Е.А. Кроник - М., 1989., 208 с.
8. Куница В.Н. Межличностное общение [Текст] : учеб. для вузов / В. Н. Куница, Н. В. Казаринова, В. М. Погольша. - Санкт-Петербург : Питер, 2001. - 544 с.
9. Лабунская В. А. Психология затрудненного общения / В. А. Лабунская, Ю. А. Менджерицкая, Е. Д. Бреус. – М.: Академия, 2001. – 288 с.
10. Лисина М.И. Проблема онтогенеза общения / М.И. Лисина. – М.: Педагогика, 1986. С.31–57
11. Семиченко В.А. Мистецтво взаєморозуміння / В.А. Семиченко, В.С.Заслуженюк // Психологія та педагогіка сімейного спілкування: Навч.посібник. - К.:Веселка,1998. - С.119-179.

15. Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського
www.dnpb.gov.ua/
3. Бібліотека українських підручників
<http://pidruchniki.ws/>
4. Библиотека Гумер
<http://www.gumer.info/>
5. Серия «мастера психологии»
<http://aboutyourself.ru/obshpsy/mastera-psixologii.html>
6. «Психологічний журнал»
<http://elibrary.ru/issues.asp?id=7972>
Журнал «Вопросы психологии»
<http://www.voppsy.ru/>
7. Журнал «Психологические исследования»
<http://psystudy.ru/>
8. «Психологическая наука и образование»
<http://psyedu.ru>
9. Психологічний словник
<http://psi.webzone.ru/>
10. Словник психологічних термінів
<http://psychology.proektsb.ru/>
11. Бібліотека Інституту Психотерапії та Клінічної Психології
<http://www.psyinst.ru/library.php>

Орієнтовна тематика рефератів.

1. Спілкування як феномен психології
2. Моральна культура спілкування та службовий етикет
3. Вербальні засоби спілкування та мовленнєвий етикет
4. Психологічні особливості ділового спілкування
5. Засоби ділового спілкування
6. Особливості ділового спілкування
7. Конфліктні ситуації в діловому спілкуванні та шляхи їх подолання
8. Особистість в спілкуванні
9. Види спілкування та їх характеристика
10. Психологічні особливості спілкування підлітків
11. Бар'єри у між особистісному спілкуванні
12. Стереотипи та їх роль у спілкуванні
13. Особливості між особистісної комунікації
14. Трансактний аналіз Е. Берна
15. Спілкування як інтеракція.